

Manon Antoniazzi

Prif Weithredwr a Chlerc y Senedd
Chief Executive and Clerk of the Senedd

Nick Ramsay AS
Cadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Senedd Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
CF99 1SN

20 Hydref 2020

Annwyl Nick

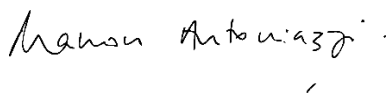
Craffu ar adroddiad a chyfrifon blynyddol 2019-20

Rwy'n ysgrifennu mewn ymateb i'ch llythyr dyddiedig 22 Medi 2020, lle gwnaethoch nodi'r eitemau y cytunwyd arnynt, yn ystod sesiwn dystiolaeth y Comisiwn ar 21 Medi 2020, y byddai'r Comisiwn yn eu darparu i'r Pwyllgor. Rhoddir sylw i'r pum eitem hon yn Atodiad 1.

Gofynnodd y Pwyllgor hefyd am ragor o wybodaeth ynghylch pedwar mater ychwanegol, mae'r rhain hefyd wedi'u cynnwys yn Atodiad 1.

Rwy'n gobeithio bod hyn yn rhoi'r wybodaeth sydd ei hangen arnoch a hoffwn ddiolch i'r Pwyllgor eto am ei waith craffu. Cofiwch fod croeso ichi gysylltu â mi os oes angen rhagor o wybodaeth ar eich Pwyllgor.

Yn gywir

Manon Antoniazzi

Prif Weithredwr a Chlerc y Senedd / Chief Executive and Clerk of the Senedd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu yn Saesneg. We welcome correspondence in Welsh or English.

Senedd Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

 Contact@senedd.cymru
 0300 200 6565

Welsh Parliament
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

 Contact@senedd.wales
 0300 200 6565

Atodiad 1

1. Cadarnhewch y byddwch yn anfon at y Pwyllgor hwn gopi o'r adroddiadau ariannol diwygiedig yr ydych yn bwriadu eu hanfon at y Pwyllgor Cyllid, yn amlinellu effaith pandemig COVID-19 ar gyllideb Comisiwn y Senedd;

Cytunaf.

2. Cadarnhewch ddyddiad gorffen y contract ar gyfer gwasanaethau cyngor cyfreithiol allanol yn dilyn ymadawiad y Prif Gyngorydd Cyfreithiol o dan y Cynllun Diswyddo Gwirfoddol yn 2019, a'r broses ar gyfer adolygu'r trefniant hwnnw;

Mae'r trefniadau presennol ar gyfer rôl y Prif Gyngorydd Cyfreithiol ar waith hyd at y diddymiad. Mae hyn yn gweithio'n dda ac mae cyfle i ymestyn y trefniant ymhellach yn ôl yr angen. Bydd yr opsiynau ar gyfer datrysiad tymor hwy yn cael eu hadolygu yn y flwyddyn newydd yn seiliedig ar anghenion parhaus ar gyfer y Chweched Senedd, argaeledd y sgiliau arbenigol prin hyn, a'r gost.

3. Cadarnhewch pryd rydych yn rhagweld y bydd canlyniadau arolwg staff blynyddol Comisiwn y Senedd ar gael i'r cyhoedd;

Rydym yn cynnal trafodaethau cynnar gyda'n darparwr newydd a staff y Comisiwn i ddatblygu a lansio arolwg staff newydd ar ddiwedd mis Tachwedd. Mae'n debygol y bydd y canlyniadau ar gael ar ddechrau'r flwyddyn newydd.

4. Rhowch fanylion am weithredu unedau aerdymheru ar ystâd y Senedd ac unrhyw waith cynnal a chadw i'r ffenestri er mwyn sicrhau awyru naturiol yng nghyd-destun COVID-19;

Mae Tŷ Hywel yn defnyddio system oeri aer, nid aerdymheru. Mae'r system yn gweithio ychydig fel oergell, gydag aer mewnlol cynnes yn cael ei gylchredeg o amgylch yr uned oeri i ostwng y tymheredd.

Yn ystod pandemig COVID-19 mae'r unedau oeri ar draws yr ystâd wedi'u diffodd rhag ofn, ac anogwyd gweithwyr i ddefnyddio awyru naturiol drwy agor ffenestri.

Mae gan Dŷ Hywel hefyd system awyru ar wahân â dwythellau sy'n dod ag awyr iach i mewn o'r tu allan a system ar wahân â dwythellau sy'n tynnu aer i'r tu allan. Nid yw'r system hon yn ailgylchredeg yr aer hwn i fannau eraill yn yr adeilad. Mae manau agored y Senedd wedi'u hawyru'n naturiol ac mae'r system yn cael ei chynnal fel rhan o'n trefniadau cynnal a chadw arferol.

Yn ystod cyfnod y cyfyngiadau symud, cynhaliodd ein tîm cynnal a chadw archwiliad o'r holl ffenestri yn Nhŷ Hywel i wirio pa ffenestri y gellid eu hagor ac i sicrhau bod digon ohonynt yn y swyddfeydd i'w hawyru'n naturiol.

Oherwydd oedran a chyflwr y ffenestri, mae nifer o ffenestri nad oes modd eu hagor na'u hatgyweirio. Bydd y Comisiwn yn ystyried dichonoldeb prosiect i osod ffenestri newydd yn Nhŷ Hywel yn y dyfodol, a fydd yn cynnwys manteisio ar awyru naturiol cyn belled ag y bo modd er mwyn cefnogi ein strategaeth carbon niwtral hyd at 2030, ac i sicrhau amgylchedd gwaith mwy cyfforddus yn y swyddfeydd.

Mae Adeilad y Pierhead wedi bod ar gau yn ystod y pandemig ond mae trefniadau cynnal a chadw ar gyfer y ffenestri, ac mae modd eu hagor ar gyfer awyru naturiol.

5. Manylion am effaith COVID-19 ar y defnydd o ddŵr ar ystâd y Senedd, ac a yw gwasanaethau glanhau yn defnyddio dŵr llwyd neu ddŵr o'r prif gyflenwad.

Mae cau'r ystâd ym mis Mawrth a'r ailagor cyfyngedig ar ddechrau'r tymor presennol wedi lleihau'r defnydd o ddŵr ar yr ystâd yn sylweddol, a gan fod nifer isel iawn o staff ar yr ystâd a dim ymwelwyr, bu gostyngiad o 77 y cant yn y ddefnydd o ddŵr ar draws yr ystâd rhwng mis Ebrill ac Awst o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd.

Mae cau'r cyfleusterau arlwygo yn ystod y cyfnod hwn hefyd wedi lleihau'r galw am ddŵr o ran paratoi bwyd a golchi llestri.

Defnyddir y system casglu dŵr glaw yn y Senedd (dŵr llwyd) ar gyfer fflysio toiledau yn y Senedd. Mae gwasanaethau glanhau ar gyfer yr ystâd yn defnyddio dŵr o'r prif gyflenwad.

6. Pa gamau y mae Comisiwn y Senedd yn eu cymryd i sicrhau bod cyfran uwch o nwyddau a gwasanaethau yn cael eu caffael gan gyflenwyr o Gymru? Yn benodol, beth yw'r dyddiadau a'r prosesau allweddol sy'n gysylltiedig â'r broses dendro ar gyfer gwasanaethau arlwyio newydd?

Rydym wedi ymrwymo i gymryd agwedd ragweithiol tuag at ymgysylltu â chyflenwyr yng Nghymru ac rydym wedi ymgysylltu â sefydliadau fel Siambr Fasnach De Cymru ac wedi mynd i ddigwyddiadau cyflenwyr i godi proffil y Senedd.

Gan gydnabod pwysigrwydd yr elfen hon o'n gwaith, mae'r gwasanaeth Llywodraethu a Sicrwydd (y mae'r tîm Caffael yn rhan ohono) yn bwriadu recriwtio aelod newydd o staff, a bydd y cadernid ychwanegol hwn yn y gwasanaeth yn rhoi mwy o gapasiti i'r tîm er mwyn gallu ymgysylltu mwy â chyflenwyr yng Nghymru a deall yn well y gwasanaethau y gallant eu darparu.

Rydym yn parhau i ystyried ein defnydd o fframweithiau cenedlaethol gan nad yw cyflenwyr o Gymru bob amser wedi eu cynrychioli'n dda ar fframweithiau'r DU gyfan, felly defnyddir y rhain fel eithriad yn unig.

Mae ein cyfleoedd contract dros £25,000 yn cael eu hysbysebu ar GwerthwchiGymru. Mae ein prif gontractwyr, yn enwedig ein contractwr Rheoli Cyfleusterau a'n darparwr Arlwyio, hefyd yn rhoi cyfleoedd i gyflenwyr o Gymru fel rhan o'u cadwyni cyflenwi.

Lle bo'n ymarferol, rydym yn rhannu ein contractau yn lotiau i roi mwy o gyfle i gyflenwyr llai gynnig. Mae'r aildendro diweddar ar gyfer yr offer ystafell argraffu yn enghraifft o hyn, dyfarnwyd un o'r lotiau i gyflenwr o Gymru. Mae hwn yn gontract pum mlynedd sylweddol gyda gwariant blynyddol o oddeutu £66,000.

O ran aildendro'r contract Arlwyio, yn benodol, mae cryn ansicrwydd ynghylch pryd y bydd y contract hwn yn cael ei adnewyddu oherwydd y pandemig. Mae angen amser arnom i ystyried patrymau gwaith yr ystâd yn y dyfodol ac felly rydym yn adolygu'r amserlen a'r cynlluniau ar gyfer aildendro. Ar hyn o bryd, nid ydym yn gwybod beth fydd y galw yn y dyfodol am y gwasanaeth ac mae hyn yn ei gwneud yn anodd inni ddatblygu ein gofynion.

Bydd y contract presennol yn dod i ben ym mis Medi 2021. Bydd angen i ni ystyried ein holl opsiynau gan gynnwys y posibilrwydd o orfod ymestyn y contract presennol am flwyddyn o leiaf.

Byddwn yn parhau i adolygu hyn wrth i'r sefyllfa o ran y pandemig ddatblygu am y rhesymau a ganlyn:

- mae'r gwasanaeth wedi cau i raddau helaeth ers mis Mawrth ac mae'n debygol y bydd y diwydiant arlwyo contract yn parhau i gael ei effeithio
- mae rhan bwysig o fanyleb y tendr a'r data yn ymwneud â gwybodaeth werthu ar gyfer y flwyddyn flaenorol ac ni fyddwn yn gallu darparu gwybodaeth ystyrlon i gynorthwyo cynigywyr i gynnig
- mae'n debygol y bydd gweithio hyblyg yn y dyfodol yn effeithio ar y niferoedd sy'n bresennol yn yr adeilad bob dydd ac felly ar nifer y gwasanaethau a'r math o wasanaethau y bydd eu hangen arnom yn y dyfodol.

Bydd y broses sy'n gysylltiedig â thendro'r contract Arlwyo hefyd yn newid pan ddaw'r cyfnod pontio Brexit i ben ar 31 Rhagfyr 2020. Bryd hynny ni fydd yn ofynnol i ni hysbysebu ein contractau gwerth uchel yng Nghyfnodolyn Swyddogol yr Undeb Ewropeaidd mwyach.

Byddwn wrth gwrs yn parhau i hysbysebu ein contractau ar GwerthwchiGymru. Byddwn yn cynnal proses dendro ffurfiol, a fydd yn cydymffurfio â'r Rheoliadau Contractau Cyhoeddus, sy'n nodi'r rheolau ar gyfer dyfarnu contractau cyhoeddus. Rydym yn cyhoeddi ein tendrau yn electronig gan ddefnyddio system e-dendro, sy'n cofnodi llwybr archwilio llawn o'r holl gamau gweithredu a gohebiaeth.

7. Beth yn benodol y mae Comisiwn y Senedd yn ei wneud i wella amrywiaeth economaidd-gymdeithasol ei staff?

Mae gan y Comisiwn nifer o dargedau amrywiaeth ar waith ac yn ogystal â chanolbwyntio ar fod yn gynhwysol i'r rhai sydd â nodweddion gwarchoddedig, yn enwedig pobl BAME a phobl anabl, rydym yn cydnabod ein bod wedi ymrwymo i sicrhau amrywiaeth economaidd-gymdeithasol yn ein gweithlu.

Yn unol ag ymrwymiad Llywodraeth Cymru i 'Gychwyn y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol', rydym yn chwilio am gyfleoedd newydd i sicrhau amrywiaeth a chasglu gwybodaeth sy'n cefnogi'r nod hwn. Yn ddiweddar, cytunwyd ar fframwaith cyfrifoldeb cymdeithasol corfforaethol i gefnogi ein hymdrechion yn y maes hwn. Yn y lle cyntaf, bydd yn cefnogi ein hymdrechion fel a ganlyn:

Canolbwyntiodd ein cynllun prentisiaeth diweddaraf ar y maes hwn, ynghyd â BAME, yn benodol. Roedd hyn yn cynnwys targedu ein cyfleoedd allgymorth, marchnata a phartneriaeth yn effeithiol i ysgolion ac ardaloedd yn y demograffig yr ydym yn ei dargedu. Bydd hyn yn parhau i'r cynllun nesaf.

Rhaglen profiad gwaith wedi'i hail-wampio mewn tair rhan:

- a. Gwasanaeth y Senedd - Rhaglen gwbl strwythuredig i unrhyw un dros 16 oed lle mae pob maes gwasanaeth yn cynnal pythefnos o brofiad gwaith drwy gydol y flwyddyn.
- b. Ymrwymiad y Senedd - Wythnos yn seiliedig ar brosiect sy'n cael ei chynnal a'i hwyluso gan aelodau staff gwirfoddol neu rai a enwebwyd yn nhymor y gwanwyn, yr haf a'r hydref ar gyfer rhwng deg a phymtheg o ddisgyblion.
- c. Partneriaethau'r Senedd - Gweithio gyda'n Rhwydweithiau Cydraddoldeb yn y Gweithle i ffurfio partneriaeth â sefydliadau trydydd sector i roi wythnos o brofiad i un person, fesul partner, y flwyddyn.

Ar hyn o bryd rydym yn adolygu cyfleoedd i ffurfio partneriaeth â chynllun interniaeth gan brifysgol yng Nghymru a ddatblygwyd i gefnogi myfyrwyr cymwys sy'n llai abl i ariannu eu ffioedd prifysgol.

Rydym wedi gwneud gwaith helaeth i sicrhau bod ein prosesau recriwtio yn gynhwysol, drwy ein prosesau brandio ac allgymorth, a'n prosesau ar gyfer gwneud cais a'r rhai asesu. Cyn bo hir, byddwn yn lansio porth recriwtio ar-lein a fydd yn helpu i wella data ac adrodd yn ein barn ni, ac yn ein tywys ymhellach yn y maes hwn.

8. Beth yn benodol y mae Comisiwn y Senedd yn ei wneud i ymgysylltu ag aelodau o'r cyhoedd sy'n anodd eu cyrraedd, ac i hyrwyddo ei waith iddynt?

Dros y blynyddoedd diwethaf rydym wedi ei chael yn anodd ymgysylltu â llawer o'r rhai nad ydynt yn cael eu newyddion gan sefydliadau newyddion yng Nghymru. Er mwyn goresgyn hyn, rydym wedi buddsoddi mewn gwella ein hallbwn ar y cyfryngau cymdeithasol, i'n galluogi i gyfathrebu ac ymgysylltu'n uniongyrchol â'r cyhoedd.

Mae pandemig y coronafeirws wedi newid y dulliau sydd ar gael inni ymgysylltu â phobl, ac wedi newid natur pwy allai fod yn anodd eu cyrraedd. Er enghraifft, yn ein Sioeau Haf cymerodd mwy o bobl ran yn ein sesiynau rhithwir (ac mae pobl yn parhau i'w gwyllo) nag y byddem yn ei ddisgwyl yn yr un sesiwn pe bai'n cael ei gynnal wyneb yn wyneb yn ystod digwyddiad. Fodd bynnag, mae daearyddiaeth ac amseroedd gwyllo yn awgrymu nad yr un bobl yw'r rhain o reidrwydd.

Rydym yn gweld pethau tebyg mewn grwpiau ffocws a gynhelir ar ran Pwyllgorau'r Senedd. Mae grwpiau ffocws rhithwir yn cael gwared ar rwystrau fel pellter ac amser teithio sy'n ei gwneud yn haws i rai pobl gymryd rhan, ond maent yn ei gwneud yn anoddach i bobl nad ydynt yn teimlo'n gyfforddus yn cynnal trafodaethau ar-lein, neu i'r rhai nad oes ganddynt gysylltiad band eang effeithiol gartref. O ganlyniad i hyn, bydd un o'r grwpiau ffocws rydym yn eu trefnu fel rhan o gyfres o ddigwyddiadau ym mis Tachwedd yn cael ei gynnal dros y ffôn er mwyn cyrraedd pobl (yn enwedig mewn ardaloedd gwledig anghysbell) nad ydynt o bosibl yn gallu cyfrannu at sesiwn rithwir.

Mae cyrraedd ysgolion wedi dod yn anoddach o lawer. Ond yn sgil adborth gan athrawon rydym yn rhoi mwy o bwyslais ar greu deunyddiau a gwersi y gallant eu defnyddio o bell yn hytrach nag ymweld ag ysgolion, neu gynnal dosbarthiadau yn y Senedd.

Mae tîm Senedd leuenctid Cymru yn ystyried sut i gynnig mwy o gefnogaeth i Aelodau Senedd leuenctid Cymru sy'n cael trafferth gyda sesiynau ar-lein. Er enghraifft, gallai symud sesiynau o'r penwythnos i brynhawn Gwener ei gwneud yn haws i ysgolion neu sefydliadau partner gefnogi'r Aelodau hynny.

Wrth ddatblygu cynlluniau ar gyfer digwyddiadau ymgysylltu yn ymwneud â Mis Hanes Pobl Dduon ym mis Hydref, a digwyddiadau mis Tachwedd sy'n edrych ar ddyfodol Cymru ar ôl COVID-19, rydym yn targedu cynulleidfaoedd newydd yn benodol.

Wrth gyflawni ein strategaeth cyfryngau cymdeithasol rydym wedi ystyried sut i gyrraedd y rhai nad oes ganddynt ddiddordeb ym myd gwleidyddiaeth. Dros dymor yr haf rydym wedi datblygu graffig newydd "Heddiw yn y Senedd" sy'n crynhoi pob cyfarfod llawn mewn iaith pob dydd heb jargon. Mae hyn yn boblogaidd ar Facebook ac Instagram – platfformau lle nad oes llawer o bobl yn disgwyl ymgysylltu â gwaith y Senedd.

9. Pa heriau y mae Comisiwn y Senedd wedi'u hwynebu wrth ystyried y risgiau seiberddiogelwch sy'n gysylltiedig â phlatfform Zoom, sydd wedi cael sylw eang yn y wasg, gan gydnabod bod Zoom bellach yn ffordd gyfarwydd a hygyrch i ymgysylltu â gwaith y Senedd i lawer o aelodau o'r cyhoedd a rhanddeiliaid eraill?

Mae pandemig y coronafeirws wedi newid ein ffordd o weithio fel sefydliad, gan roi mwy o ddibyniaeth ar dechnoleg i gyflawni busnes hanfodol. Mae'r defnydd o blatfformau fideogynadleda wedi bod yn elfen arbennig o amlwg o hyn.

Fel yr amlinellwyd yn ein llythyr a anfonwyd at Gadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus ar 9 Medi 2020, tra bod Microsoft Teams yn parhau i gael ei ddefnyddio'n eang o fewn y Comisiwn ar gyfer y rhan fwyaf o fideogynadleda, nid yw'n darparu ar gyfer cyfieithu ar y pryd ar hyn o bryd, a'r unig raglen sy'n gallu gwneud hynny ochr yn ochr â'r holl nodweddion eraill sydd eu hangen arnom yw Zoom.

Mae dau faes eang sy'n destun pryder mewn perthynas â diogelwch Zoom. Yn gyntaf, os nad oes gan y cyfarfod Zoom y gosodiadau diogelwch priodol ar waith, mae risg y gallai unigolion heb awdurdod gael mynediad ato. Yn ail, nid yw'r data sy'n gysylltiedig â chyfarfod Zoom yn cael ei drosglwyddo na'i storio mewn ffordd sy'n cydymffurfio â rheoliadau diogelwch data'r DU. Mae'r Comisiwn wedi cymryd camau i fynd i'r afael â'r ddau bryder hyn.

Mae'r Comisiwn yn defnyddio fersiynau trwyddedig o blatfform Zoom ac mae trwyddedau corfforaethol yn cael eu rheoli'n llym. Mae angen i'r rhai sy'n cymryd rhan gofrestru ymlaen llaw ar gyfer holl gyfarfodydd Zoom y Comisiwn, neu mae'r cyfarfod wedi'i ddiogelu gan gyfrinair. Mae'r ddau fesur diogelwch yn dibynnu ar e-bost a anfonir i gyfeiriad e-bost y rhai sy'n cymryd rhan, ac mae'r e-bost ei hun wedi'i ddiogelu gan gyfrinair. Mae hyn yn lleihau'n sylweddol y risg y bydd unigolion heb eu hawdurdodi yn cael mynediad at gyfrinair y cyfarfod. Yn ogystal a'r mesurau hyn, dylai cyfarfodydd hefyd ddefnyddio cyfleuster lobi Zoom, lle mae'r rhai sy'n cymryd rhan yn aros nes eu bod yn cael eu cymeradwyo a'u derbyn gan drefnydd y cyfarfod.

Er bod diogelwch data o fewn platfform Zoom wedi gwella yn ystod y misoedd diwethaf, nid yw'n cydymffurfio'n llawn â safonau diogelwch data'r DU o hyd. Am y rheswm hynny, yn gyffredinol mae'r Comisiwn dim ond yn defnyddio Zoom ar gyfer cyfarfodydd lle bydd y cynnwys yn gyhoeddus, fel y Cyfarfod Llawn a chyfarfodydd cyhoeddus y Pwyllgorau, lle mae angen cyfieithu ar y pryd. Defnyddir Zoom ar gyfer ambell i gyfarfod preifat lle nad

oes modd osgoi cyfieithu ar y pryd. Mewn achosion o'r fath mae'n ofynnol i drefnydd y cyfarfod gynnal asesiad risg i sicrhau bod materion llywodraethu gwybodaeth wedi'u hystyried yn llawn.

Rydym wedi datblygu perthynas dda â Zoom UK ac rydym yn parhau i weithio gyda nhw i gael gwybod a fydd gwelliannau pellach i ddiogelwch data'r systemau, a phryd y mae disgwyl iddynt gael eu cyflwyno.

